

svojem času so njegove pesmi zbujele domorodna čustva ter so donele kakor trobenta, vabeča na stražo in v boj. — Fr. Štingl.

Češka književnost.

Ant. Nečásek: **Pestří ptáci**. Drobná prosa. V Praze. Nákladem F. Šimáčka. Cena 3 K. — „Pestří ptáci“ (Pisane ptice) je zbirka 20 povestic, manjših in tudi daljših. Nekatere so žalostne, druge vesele; več je prav lepih. Njih predmeti so črpani iz mestnega in vaškega življenja. G. Nečásek pripoveduje lepo, mikavno in zlasti dobro pointira. Nekatere povestice bi bile vredne prevoda, kakor n. pr. „Tatínku, maminka ne nese“, „Krásná esistence“, „Smutek země“ in dr.

Humorist K. Šípek je izdal v knjižnici „Čitárna Švandy dudák“ (ki izhaja pri F. Topiču v Pragi kot mesečna priloga lista „Švanda dudák“) svojo najnovejšo zbirko humorističnih povestic pod naslovom „**Za větrem**“. K. Šípek je v češki književnosti redke gost. On ni samo dober humorist, temveč tudi dober stilist. Njegov bravec ne srečuje gluhih fraz, vse je tako prosto, gladko, prozorno, neprisiljeno in vendar elegantno. Vidi se, da ima pisatelj dober okus. Vse te lastnosti kažejo se tudi v zbirki „Za větrem“, ki obsega nekoliko prostih, a mičnih slik. Pisatelj izborna pozna življenje; posebno se zanima za praško prebivalstvo. Praški filistri, mali, drobni možiceljni, nahajajo tu v pisatelju svojega naravoslovca —, strokovnjaka, ki opazuje natančno njih življenje in ga zna obenem zanimivo popisovati. Malo je čeških pisateljev, ki bi znali slikati prebivavce Prage in njih družine tako živo in mično, kakor pisatelj le-teh humorističnih povestic.

Bohumil Brodský: **Přeludy**. Zábavy večerní. Red. Em. Žák. Roč. XXIII. č. 1. (Dílo 125.) — Ime katoliškega pisatelja B. Brodškega je med češkimi bravci prav dobro znano, tako, da vsak z veseljem sega po njegovih spisih. Njegove povesti so zanimive, spletke v njih zeló mične. Tako je tudi v le-ti noveli, ki je pravzaprav zavrnitev prenapete ženske emancipacije in izboren dokaz, kje naj išče ženska polja za svojo delavnost. V Eliški Kovářovi, napačno vzgojeni hčeri sodnijskega svetovavca,

katera, ne poznajoč zakonskih dolžnosti, se omoži s profesorjem Volencem, a ga v kratkem zapusti, je skupljenih mnogo potez, katere je pisatelj narisal po resničnem življenju. Ne-
previdni korak ni ostal brez bridkih posledic; Eliška spozná svojo napako in se spravi s soprogom. — Mimogredé omenjam, da „Zábavy večerní“, v katerih je izšla ta povest, izhajajo že 22 let, in v tej dobi je v njih izšlo 125 del z zanimivo vsebino. To knjižnico z dobro vestjo vsakomu priporočamo. Izhaja v založništvu V. Kotrbe v Pragi. Naročnina na leto znaša 4 K. —

V vrsti čeških pisateljev, katerih zbrani spisi ravno zdaj izhajajo, zavzema eno prvih mest Václav Vlček, ki že več nego 40 let deluje na književnem češkem polju in še zdaj piše enako tiho in neumorno kakor prej. Pred kratkim je izšel v njegovih zbranih spisih (založništvo Fr. Šimáčka v Pragi) prvi zvezek dela „**V rodném hnízdě**“. Ta spis je vzburkal navadno mirno gladino češkega literarnega življenja. „V rodném hnízdě“ je postalo malodane — mala senzacija. Vsi kritični glasovi se strinjajo v tem, da je to delo umetniška, krasna miniatura, iz katere diše nekaj izredno svežega, novega, in zlasti češkega, domačega. V prvem delu „Vesnická idylla“ vidimo plastično pred seboj češko vas, njene prebivavce in njeno življenje, kakor je bilo pred 50 leti. Drugi del „Budu-li sedlákem“ opisuje razne vtise dobrega vaškega dečka, pravega češkega Vašíka, kateri doma in v okolici pozná vsako drevo in vsak kamen. Sličice iz šole, opis otroških iger, prizori iz družinskega in vaškega življenja — to vse zanima starega in mladega bravca tako, da se vsakdo spomni svojih mladih let in v malem Vašíku vidi večkrat samega sebe. Velika prednost tega dela je tudi ta, da je v njem zbranega mnogo bogatega narodopisnega gradiva. V tretjem delu „V Budečské škole“ so natanko zadete slike praškega življenja iz 50 let. Iz vsake strani, iz vsake vrstice veje duh prave resnice; to je najlepši naturalizem, naturalizem svetlosti, sreče in radosti. E. Krásnohorská, češka pisateljica, je o tem spisu po vsi pravici napisala sledečo sodbo: „Vlčkova knjiga je polna poezije in resnice, mikavna kakor krasen roman, ginljiva kakor dovršena drama in prikupljiva kakor češka pravljica.“ —

Fr. Štingl.